Types, maturiteitsgraden, vormen

Laatst bijgewerkt op 20/06/2024

Elke handicap heeft zijn eigen specifieke kenmerken. Daarom zijn scholen voor buitengewoon onderwijs georganiseerd op basis van het type handicap van de leerlingen.

Op basis van de gevolgen die de handicap heeft voor de ontwikkeling en capaciteiten van de leerling, en in functie van de behoeften en het leerritme van elke leerling worden de lessen aangepast en geïndividualiseerd. De student streeft doelen na op het gebied van kennis, vaardigheden, zelfredzaamheid en socialisatie.

Types buitengewoon onderwijs:

De Federatie Wallonië-Brussel erkent **8 handicaptypes**:

- Type 1: kinderen met lichte verstandelijke handicap (type 1 wordt niet georganiseerd in het buitengewoon kleuteronderwijs);
- Type 2: kinderen met een matige tot ernstige verstandelijke handicap;
- Type 3: kinderen met gedragsproblemen en/of persoonlijkheidsstoornissen;
- Type 4: kinderen met een motorische handicap;
- Type 5: kinderen die ziek (in het ziekenhuis) of herstellende zijn;
- Type 6: kinderen met een visuele handicap;
- Type 7: kinderen met een auditieve handicap;
- Type 8: kinderen met leerstoornissen (type 8 wordt niet georganiseerd voor het buitengewoon kleuteronderwijs).

Ontwikkelingsdoelstellingen voor leerlingen: maturiteitsgraden en vormen

In het basisonderwijs wordt de term **‘maturiteitsniveau’** gebruikt en de overgang naar het volgende niveau is gekoppeld aan de verwerving van vaardigheden: leerlingen kunnen dus tijdens het schooljaar van het ene maturiteitsniveau naar het volgende gaan. Voor alle handicaptypes, met uitzondering van type 2 (matige tot ernstige verstandelijke handicap) zijn de volgende maturiteitsgraden bepaald:

1. niveaus van de voorschoolse leertijd;
2. wekken van belangstelling voor leren op school;
3. beheersing en ontwikkeling van verworvenheden;
4. functioneel gebruik van verworvenheden volgens de beoogde oriëntaties.

Voor het type 2 (matige tot ernstige verstandelijke handicap) zijn de maturiteitsgraden in het basisonderwijs als volgt bepaald:

1. niveaus van verwerving van zelfredzaamheid en socialisatie;
2. niveaus van de voorschoolse leertijd;
3. wekken van belangstelling voor het eerste leren op school (inleiding);
4. verwerving van grondige kennis.

In het secundair onderwijs spreken we van **onderwijsvormen**. Deze vormen maken het mogelijk om vaardigheden te verwerven in functie van de capaciteiten:

1. Vorm 1: onderwijs voor sociale aanpassing, dat de integratie in een omgeving met ondersteuning mogelijk maakt;
2. Vorm 2: onderwijs tot sociale aanpassing en arbeidsgeschiktmaking, dat de integratie in een leef- en/of werkomgeving met ondersteuning mogelijk maakt;
3. Vorm 3: beroepsonderwijs dat de tewerkstelling in het gewone milieu mogelijk maakt;
4. Vorm 4: algemeen, technisch, kunst- of beroepsonderwijs dat overeenkomt met het gewoon secundair onderwijs maar met een andere omkadering, een aangepaste methodologie en specifieke instrumenten.

Sommige leerlingen in het buitengewoon onderwijs kunnen baat hebben bij een **aangepaste onderwijsmethode** en omkadering, bijvoorbeeld:

- leerlingen met een meervoudige handicap;
- leerlingen met een autismespectrumstoornis;
- leerlingen met afasie en/of dysfasie;
- leerlingen met een zware motorische handicap die over intellectuele capaciteiten beschikken waardoor ze toegang krijgen tot schoolopleidingen.

Links

- Types en vormen van buitengewoon onderwijs
  (http://www.enseignement.be/index.php?page=25191&navi=404)
  Enseignement.be (Federatie Wallonië-Brussel)

Nuttige adressen

Service de l'enseignement spécialisé

1080 Sint-Jans-Molenbeek

Service de l'enseignement spécialisé
Administration générale de l'enseignement
Direction générale de l’enseignement obligatoire
Adolphe Lavalléestraat, 1
1080 Sint-Jans-Molenbeek
Belgique

02 690 83 99
william.fuchs@cfwb.be

Laatst bijgewerkt op 20/06/2024